

milions de pessetes, respectivament. El destinat a la rehabilitació dels tretze edificis, d'altra banda, és de quasi 300 milions de pessetes. L'Ajuntament ha hagut de comptar, per al

finançament, amb l'ajut de l'Instituto para la Promoción Pública de la Vivienda.

Els projectes i les dades d'aquesta iniciativa encoratjadora s'exposen, entre

el 28 de febrer i el 14 de març, al Saló de Festes de la Casa Consistorial. Tot indica que, des de les responsabilitats municipals, s'ha iniciat de debò la recuperació històrico-patri-

monial de València. Tenim motius per a pensar que, així, si més no, la nostra urbs tracta d'entrar plenament en un plantejament obert, nou i civilitzat, de l'urbanisme. ¡Ja era hora!

Refer la ciutat

S' estan celebrant a la ciutat de València unes jornades sobre rehabilitació de l'habitatge en els centres històrics. Bo és que la reflexió sobre el tema, de la mà de la Federació de Municipis, es produeix a la nostra ciutat. I ho és en la mida que de les grans poblacions ha estat una de les més castigades en tot allò que significa l'herència cultural, i el patrimoni, a mans, justament, dels qui sovint es presenten com els més abrandats, ara, defensors de les essències valencianes.

Des d'una doble perspectiva, si em permet el lector, que afavoreix el fet d'exercir la responsabilitat ciutadana i, alhora, d'una certa dedicació professional, crec que les afirmacions precedents requereixen poc d'esforç imaginatiu per tal que qualsevol detecte al seu entorn els productes immediats de la destrucció del medi urbà a la nostra ciutat. El regne del pam quadrat i l'enderrocament, no ja de monuments històrics, de les fites i els referents, sinó de l'ordim que ha teixit el poble de València al llarg d'una dilatada història, són manifestos.

En nom del suposat progrés de primer, més tard, i en directe, amb l'especulació, els efectes dels saqueigs són massa evi-

/ Arxiu

L'alcalde de València, Pérez Casado

dents, i vergonyosos, per a descriure'ls o enumerar-los. La llarga durada de l'espòli m'ha fet repensar-me sovint si les proposicions per refer la ciutat eren o no possibles, si encara érem a temps. Crec que sí, és la resposta. Cal que ens posem a refer la ciutat des de l'acceptació del diagnòstic fins a les conseqüències últimes d'una proposta que es formula en la crisi, dins la crisi del sistema, i a partir també d'un model cultural que, amb balbuceigs o explícitament, ja s'han formulat la immensa majoria dels valencians que viuen i treballen a València.

L'oportunitat ho permet. La urbanística de la crisi, com anomenem ara certes intervencions sobre la ciutat, ho aconsella. Recuperar un patrimoni, més enllà del sentimentalisme

autosatisfet i còmplice, és també un objectiu econòmic quan la crisi —econòmica i més profunda— del sistema aconsella la prudència, i alhora, cal repenjar-se sobre opcions realistes que permeten d'aprofitar convenientment els recursos escassos. Així ho han entès la majoria dels nostres municipis, des del 1979, emanació política i de gestió de les aspiracions populars. D'on ix l'interès dels treballs que polítics i professionals duen a terme a València. Les conclusions i les recomanacions hauran de ser llegides amb deteniment, i en bona mida conduïdes a la pràctica quotidiana dels nostres municipis.

Ara bé, ¿quin model cultural és el que fonamenta la proposició de refer la ciutat? Al meu parer, bastant senzill. Refer la ciutat vol dir recuperar-la per als ciutadans, aconseguir la identificació entre l'espai urbà i els seus legítims usuaris, despatrimonialitzar-la respecte dels qui només hi veuen un objecte d'espòli o de producció. Si al llarg de segles, des de l'origen clàssic, la ciutat ha servit per a estructurar un territori i dotar-lo sovint d'identitat política, social, econòmica, ara, a les acaballes de la societat postindustrial, novament, ha de jugar el paper vertebrador, centre d'acollida i caixa de ressonància de les propostes culturals que hauran de reviscolar el tedi d'una societat de consum —sovint ridícula— i que en el

nostre cas, a més, ha estat dejuna forçosa de les llibertats. De totes les llibertats, inclosa la dimensió cívica com a valencians.

No es tracta, per tant, d'una restauració arqueològica, també necessària sovint. Ni de la recuperació més o menys folklòrica d'un espai, un monument o una fita urbana. Es tracta més aviat, fent broma d'un vocable altament apreciat per professionals i polítics, de «rehabitar» la ciutat. La rehabilitació moral, i l'orgull cívic, com a premissa.

Per tal de fer-ho possible, cal la cooperació institucional, per fortuna ara representativa del nostre poble, una certa persistència en el propòsit, i una convicció que ha de fer possible la participació de tots els ciutadans, amb les desesperacions i les il·lusions. Just en la crisi, això és possible. Formular la proposta d'una ciutat per a l'oci, refer-la per a l'espai lúdic, permissiva i capaç d'acollir les activitats creatives, a escala humana, i d'aquelles de productives que no interfereixen en un medi ambient amenaçat, és el que algú ens va dir sobre els «carrers estrets, i els espais poc metafísics». Propicis a l'encontre i el passeig i, per tant, poc o gens propicis a l'agressió. El conflicte urbà, encara el postmodern, és tota una història diferent.

(*) Ricard Pérez Casado (PSOE) alcalde de València i llicenciat en Ciències Polítiques.